

Fundusze Europejskie

dla Rozwoju Społecznego

Zrównoważony Kampus SGGW – - kształcenie na rzecz branż kluczowych

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus
w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027

Priorytet 1 Umiejętności

Działanie 01.05 Umiejętności w szkolnictwie wyższym

Zdolność produkcyjna i techniczne normowanie pracy

Dr inż. Agnieszka Tyburcy

Efektywny czas pracy maszyn w ruchu ciągłym

Dla maszyn pracujących w ruchu ciągłym:

$$T_e = (T_k - T_r)24$$

Przykład 1

Maszyna pracuje w ruchu ciągłym. W ciągu roku będzie 20 dni przerwy remontowej. Oblicz roczny efektywny czas pracy tej maszyny

Efektywny czas pracy maszyn w ruchu nieciągłym

Dla maszyn pracujących w ruchu nieciągłym:

$$T_e = (T_k - T_r - T_w)T_d$$

Przykład 2

Maszyna pracuje 10 h/dzień.

Planuje się 15 dni remontu w

ciągu roku. W ciągu roku będzie

100 dni wolnych. Oblicz roczny

efektywny czas pracy tej maszyny

Efektywny czas pracy maszyn (T_e) – c.d.

Przykład 3

Linia ubojowa pracuje 6 h na dobę. W ciągu roku planuje się 10 dni na przerwę remontową. Na podstawie kalendarza na rok 2026 oblicz roczny efektywny czas pracy tej linii.

Pracochłonność produkcji

Pracochłonność produkcji określa się za pomocą norm:

- wydajności maszyn N_p (szt/h),
- czasu pracy maszyny N_e (h/szt.)

Zdolność produkcyjną oblicza się ze wzoru:

$$Z_p = T_e N_p$$

lub

Przykład 4

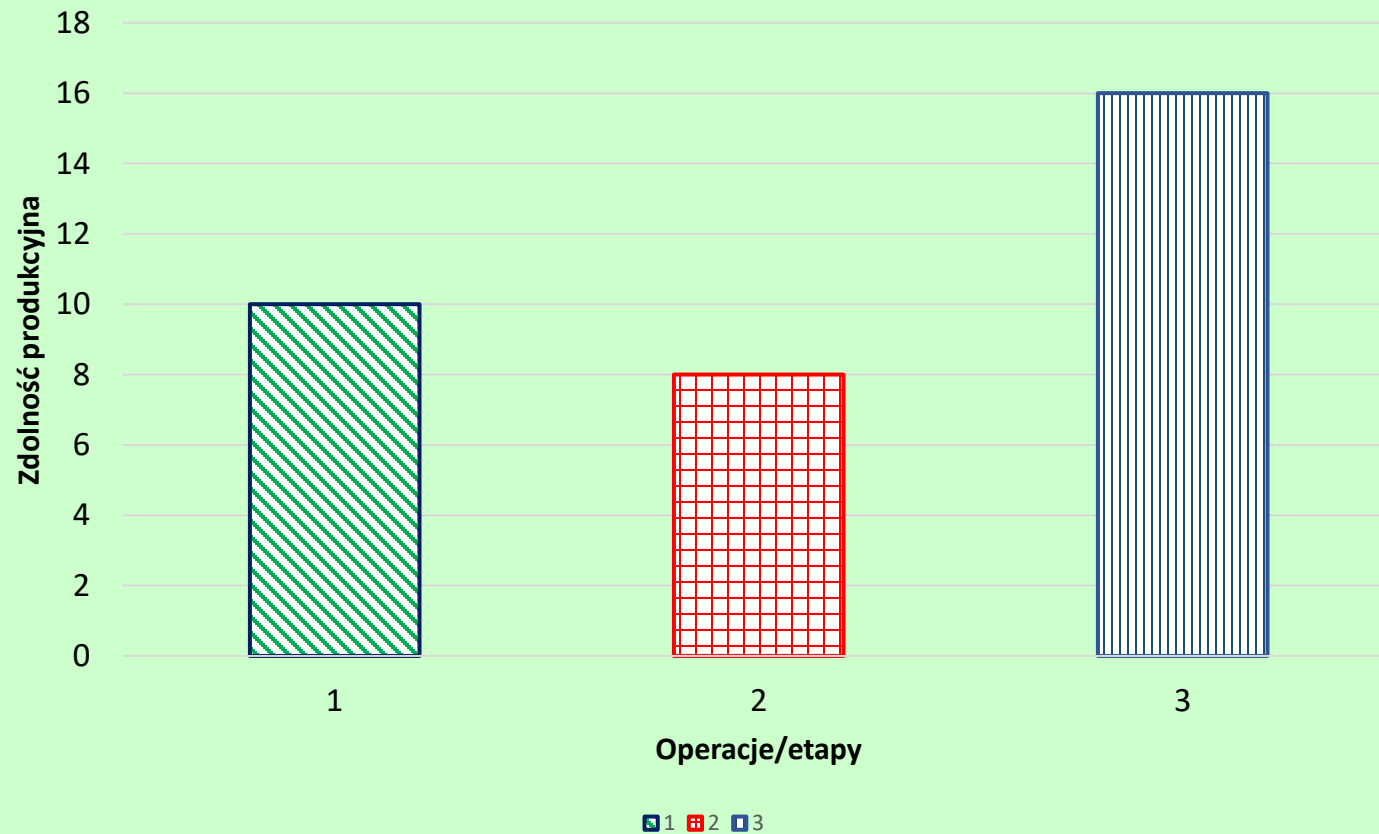
Oblicz zdolność produkcyjną linii ubojowej, jeżeli norma wydajności wynosi 100 szt. trzody chlewnej na godzinę, a efektywny czas pracy tej linii wynosi 1452h. Oblicz normę czasu pracy tej linii.

Pracochłonność produkcji – c.d.

Przykład 5

W minionym roku przedsiębiorstwo posiadało zdolność produkcyjną 248000 szt. Faktyczna produkcja wyniosła 230000 szt. Oblicz wskaźnik wykorzystania zdolności produkcyjnej.

Wąskie gardło i zdolność produkcyjna

Normowanie pracy

Normy pracy:

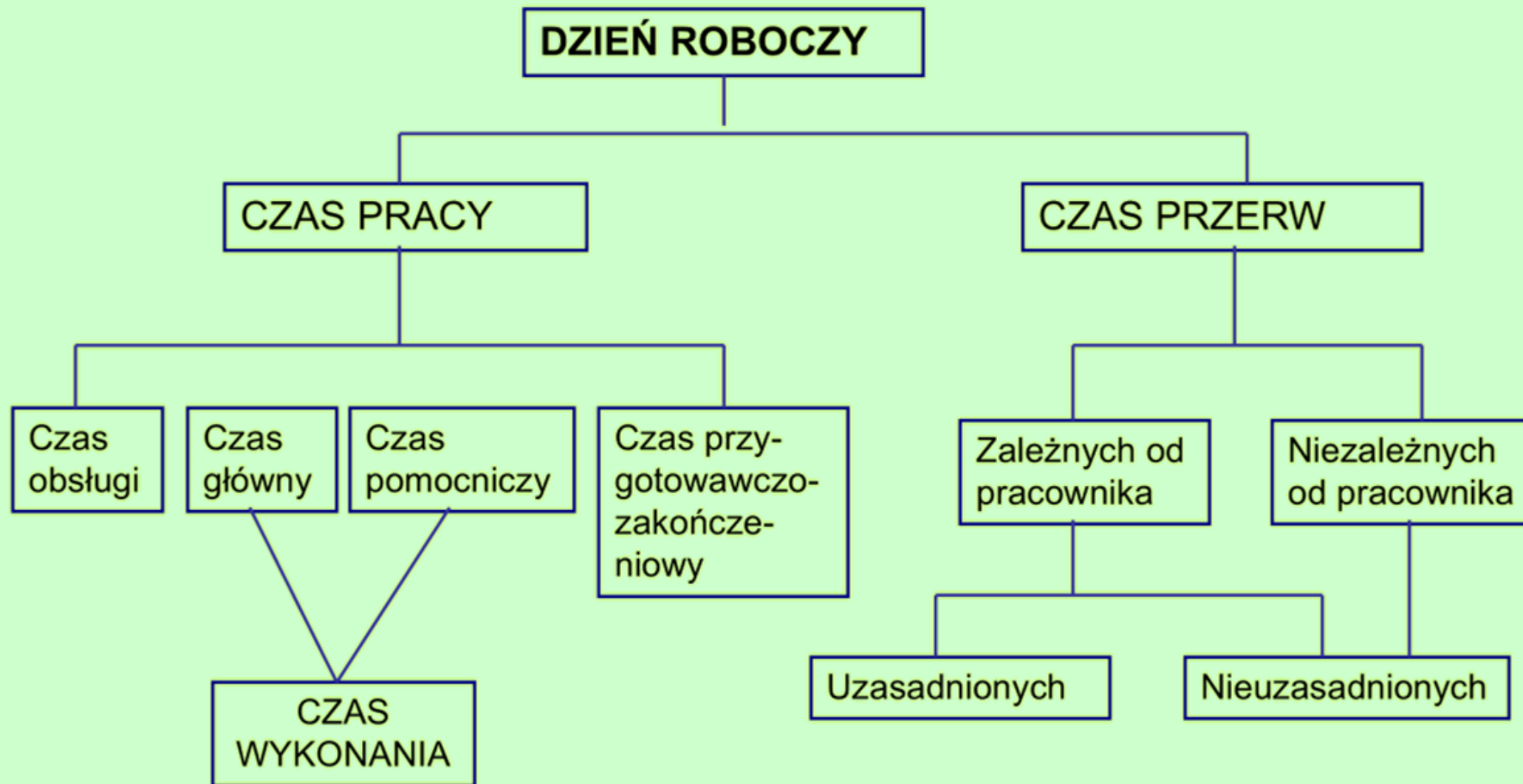
N_w [szt/h]

N_c [h/szt]

Przykład 6

Oblicz normę wydajności wykrawania biodrówki, jeśli czas jej wykrawania przez pracownika wynosi 50s.

Dzień roboczy pracownika

Bilans dnia roboczego

Czas	Minuty	%
przygotowawczo-zakończeniowy	48	10
obsługi	58	12
wykonania	288	60
przerw normowanych	38	8
przerw nienormowanych	48	10
RAZEM	480	100

NORMA

Norma czasu pracy - przykład

Przykład 7

Czas wykonania operacji wynosi 24 min. i stanowi 60% czasu ogólnego.
Czas obsługi, przygotowawczo-zakończeniowy i czas przerw normowanych wynosi 30%. Oblicz normę czasu pracy.

Obliczanie normy czasu pracy wykrawania łożpatki – fotografia dnia roboczego

Czas	Minuty
przygotowawczo-zakończeniowy	29
wykonania	422
przerw:	29
„papieros”	9
śniadaniowa + fizjologiczne	20
RAZEM	480
ilość wykonanych operacji w ciągu zmiany	459

$$Nc1 = (29+422+20)/459 = 61 \text{ s/szt}$$

$$Nc2 = (29+422+29)/459 = 63 \text{ s/szt}$$

Nc1 – papieros – przerwa nienormowana

Nc2 = papieros - przerwa normowana

Obliczanie normy czasu pracy wykrawania łożpatki – metoda Watersa

Czas nominalny to czas normalny + procent przydziału czasu,

Średni czas wykrawania łożpatki (na podst. pomiarów z dwóch dni) – 49 s/szt.,

Przydział czasu – 10%

$$N_c = 49 \times 1,1 = 54 \text{ s/szt.}$$

Przydział czasu – 20%

$$N_c = 49 \times 1,2 = 59 \text{ s/szt.}$$

Wskaźniki wykonania norm

$$WN_w = \frac{I_w 100\%}{T_w N_w}$$

$$WN_c = \frac{I_w N_c 100\%}{T_w}$$

I_w – liczba operacji, sztuk produktu, wykonana w czasie T_w ,

N_w – norma wyrobu,

N_c – norma czasu

Wskaźniki wykonania norm - przykłady

Przykład 8

Norma wyrobu wynosi 10szt./h, a w ciągu 200h robotnik wykonał 2300 szt. Oblicz wykonanie norm wyrobu.

Przykład 9

Norma czasu pracy wynosi 2h/szt., a w ciągu 200h robotnik wykonał 120 szt. Oblicz wykonanie norm czasu.

Autor utworu: dr inż. Agnieszka Tyburcy

 CC BY 4.0

Materiał jest udostępniony na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa CC BY 4.0

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.pl>

Materiał opracowany w związku z realizacją projektu „Zrównoważony Kampus SGGW - kształcenie na rzecz branż kluczowych ” nr FERS.01.05-IP.08-0067/23